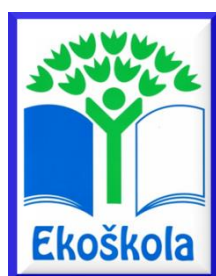

Minimální preventivní plán pro školní rok 2022/2023, krizový plán

Základní škola Přerov, Trávník 27

Obsah

1. **Základní údaje o škole**
2. **Přehled oborů vzdělávání vyučovaných školou v souladu se zápisem ve školském rejstříku**
3. **Úvod do problematiky preventivních aktivit**
 - 3.1. **ŠPP**
 - 3.2. **Řízení a realizace preventivních aktivit**
 - 3.3. **Vzdělávání a informovanost pedagogických pracovníků**
 - 3.4. **Spolupráce s odbornými pracovišti**
 - 3.5. **Podpora vedení školy**
4. **Primární prevence v rámci jednotlivých předmětů**
 - 4.1. **I. stupeň**
 - 4.2. **II. stupeň**
5. **Nadstavbové aktivity v rámci školy**
 - 5.1. **Školní parlament**
 - 5.2. **Projekt pro předškoláky „Pohádkové čtení“**
 - 5.3. **Diagnostika žáků prvních tříd - Rizika poruch čtení a psaní**
 - 5.4. **Výjezdové aktivity školy - adaptační kurzy, LVK**
 - 5.5. **Spolupráce se zákonnými zástupci**
6. **Potírání nomofobie a netolismu**
7. **Kontakty**
8. **Přílohy**

1. Základní údaje o škole

Základní údaje o škole	
Název školy	Základní škola Přerov, Trávník 27
Adresa školy	Trávník 27, 750 02 Přerov
IČ	451800 91
IZO ZŠ	045180 091
IZO ŠD	120200953
Telefon / fax	581 275 911 / 581 275 944
e-mail	info@zstravnik.cz
Internetové stránky	www.zstravnik.cz
Právní norma	Příspěvková organizace
Právní subjektivita	od 1. 1. 1992
Zápis do školského rejstříku	s účinností od 19. 5. 2006
Název zřizovatele	Statutární město Přerov
Vedoucí a hospodářští pracovníci:	
Ředitelka	
Zástupce ředitele	
Zástupce ředitele	
Ekonomka	
Školská rada	
Předseda	
Zástupce rodičů	
Zástupce zřizovatele	
Zástupce pedagogických pracovníků	
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	Činnost základní školy Činnost školní družiny Provozování hřiště pro veřejnost a činností související
Součásti školy	Kapacita
Základní škola	830
Školní družina	270

2. Přehled oborů vzdělávání vyučovaných školou

Vzdělávací program	Zařazené třídy	
Školní vzdělávací program: S Trávníkem máš pro život zelenou od 1. 9. 2013	1. A, B, C, D	6. A, B, C
	2. A, B, C, D	7. A, B
	3. A, B, C, D	8. A, B, C
	4. A, B, C, D	9. A, B, C
	5. A, B, C, D	
Od 1. 9. 2016 jsou žáci všech ročníků vyučováni podle školního vzdělávacího programu: S Trávníkem máš pro život zelenou.		

3. Úvod do problematiky preventivních aktivit

Preventivní program vychází z Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013 - 2018 a metodických pokynů k prevenci rizikového chování, které zahrnují konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, xenofobii, intoleranci, homofobie, antisemitismus, poruchy příjmu potravy, syndrom CAN a vandalismus.

<http://www.prevence-praha.cz/legislativa/strategicke-dokumenty> Cílem preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

3.1. ŠPP

Součástí týmu ŠPP (Školní poradenské pracoviště) jsou ŠMP (školní metodici prevence), VP (výchovná poradkyně) a SP (speciální pedagog). Metodici prevence nepůsobí na naší škole jako samostatní odborníci, ale jsou součástí širšího týmu, který má vymezenou náplň svých činností a kompetencí a současně se snaží o co největší možnou spolupráci a efektivitu v naplňování preventivních cílů výchovného poradenství a strategií školy. Preventivní program je sestavován tak, aby byl smysluplně propojen jak s výchovným poradenstvím a péčí o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, které má na starosti výchovná poradkyně a speciální pedagog, tak s činností jednotlivých preventistů a TU (třídních učitelů).

3.2. Řízení a realizace preventivních aktivit

Za realizaci Preventivního programu zodpovídají školní metodici prevence, kteří koordinují práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků. Analýza současného stavu, řešení jednotlivých problémů, průběh naplňování Preventivního programu jsou diskutovány na pravidelných setkáních ŠPP. Ve vzájemné spolupráci jsou plánovány změny PP a další realizační kroky. Jednou z důležitých aktivit celého týmu je vyhledávání žáků s riziky selhávání ve vzdělávání, ale i žáky nadprůměrné. Je naší maximální snahou pomoci problémovým dětem a to především včasným jednáním s rodiči za účasti části nebo celého poradenského týmu, pedagoga, případně dalších odborníků.

3.3. Vzdělávání a informovanost pedagogických pracovníků

Hlavní podíl na dalším rozvoji znalostí a dovedností souvisejících s prevencí rizikového chování žáků spočívá v samostudiu všech učitelů školy a především školních metodiků prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci preventivního programu jsou metodickým pomocníkem školní metodici prevence, kteří pro ně vyhledávají nové informace a podněty. Současně mohou pedagogičtí pracovníci využít metodického vedení a podpory při uplatňování psychologických a speciálně pedagogických metod a postupů ze strany výchovné poradkyně a konzultovat rizikové chování žáků i tříd. Pro zjednodušení a jasnější postupy a komunikaci zpracovává v případě potřeby tým školního poradenského pracoviště metodické postupy a pokyny pro pedagogy. S preventivním programem a metodickými postupy jsou pedagogičtí pracovníci seznamováni na poradách školy a kopie je umístěna ve sborovně. Aktuální informace jsou umísťovány na webové stránky, nebo jsou osobně sdělovány třídním učitelům.

3.4. Spolupráce s odbornými pracovišti

Celý tým Školního poradenského pracoviště se aktivně podílí na spolupráci se Středisky výchovné péče (SVP), Policií ČR a Odborem sociálně - právní ochrany dětí a mládeže (OSPOD). Spolupracuje také s pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a Speciálně pedagogickými centry (SPC). Současně také domlouvá spolupráci s dalšími organizacemi zabývajícími se prevencí sociálně patologických jevů a prevencí obecně.

3.5. Podpora vedení školy

Vedení školy v průběhu školního roku vytváří podmínky pro naplňování cílů preventivního programu, umožňuje odborné vzdělávání školních metodiků prevence, výchovného poradce i ostatních pedagogických pracovníků. V rámci pedagogických porad vytváří prostor pro informování učitelů. Zajišťuje vybavení školy materiály pro realizaci PP. Spolupracuje s celým poradenským týmem při řešení problémových situací.

4. Primární prevence v rámci vyučovacích předmětů

4.1. I. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v předmětu Člověk a jeho svět. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu, nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence. Do výuky jsou pravidelně zařazovány třídnické hodiny. Na tématech a obsahu hodin spolupracují třídní učitelé s ŠMP. Dále se domlouvají další preventivní programy ve spolupráci s externími pracovišti v oboru prevence, OSPOD, PČR, MP Přerov, PPP Přerov.

Intervenční programy - v případě výskytu nežádoucích jevů spolupracují třídní učitelé se výchovnou poradkyní a speciálním pedagogem. Domlouvají se na cílených programech pro třídy. Spolupráci je možné využít i při tvorbě preventivních akcí a programů.

Mladší školní věk:

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- upevňování základních návyků - hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence, experimentování s alkoholem a cigaretami
- základy etické a právní výchovy
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- ekologická výchova
- důraz na spolupráci s rodiči
- široká nabídka volnočasových aktivit a účast v soutěžích
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů a besed
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- soustředěnost na diagnostiku sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech
- práce na pozitivním klimatu třídy, přátelských vztazích, vzájemné důvěře a spolupráci

Cíle:

Po pěti letech školní docházky by děti měly umět:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

4.2. II. stupeň

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci, tak aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje v předmětech výchova k občanství, výchova ke zdraví, osobnostní výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektového vyučování, skupinové práce, hraní rolí, práce s materiálem, besed, přednášek. Do výuky jsou pravidelně zařazovány třídnické hodiny. Na tématech a obsahu hodin spolupracují třídní učitelé se ŠMP. Dále se domlouvají další preventivní programy ve spolupráci s externími pracovišti v oboru prevence.

Starší školní věk – prevence = základ předcházení problémům

Úkoly a činnost učitelů a jiných pedagogických pracovníků

- posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu a včasná diagnostika
- intervence při riziku vzniku sociálně patologických jevů a kooperace s odborníky při jejich řešení
- spolupráce s třídními učiteli

- věnování pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům, odhalování projevů asociálního chování mezi žáky - věnovat pozornost problematice šikany
- dostatečná informovanost
- sebevzdělávání učitelů v metodikách preventivní výchovy a ve výchově ke zdravému životnímu stylu
- shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor, nově přichozím vyučujícím nabídnout všestrannou kolegiální pomoc

Aktivity pro žáky

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních - vytváření eticky hodnotných postojů chování
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, kouření, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání, netolismu, nomofobii, gamblingu, negativní působení sekt
- aktivity zaměřené na rizikové chování v dopravě, rizikové sporty
- dovednost volby správné životosprávy - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie a bulimie
- akce zaměřené na práci s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou výletů, exkurzí, ŠVP, lyžařského výcvikového kurzu a seznamovacího pobytu 6.tříd
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, výjezdy atd.)
- široká nabídka volnočasových aktivit
- účast v literárních, vzdělávacích, sportovních a jiných soutěžích
- tradiční sportovní den soutěží a míčových her v areálu naší školy
- nedílnou součástí prevence školy je působení pedagogů v jednotlivých předmětech
- ve spolupráci se ŠPP zajišťujeme intervenční programy zaměřené na problémy ve třídě, šikanu, diagnostiku třídního kolektivu, aktivity a programy zaměřené na zdravé klima ve třídách, spolupracující a přátelskou atmosféru, důvěru, otevřené diskuse

Aktivity pro zákonné zástupce a veřejnost

- seznámení zákonných zástupců s PP a poradenskou koncepcí školy v rámci třídních schůzek prostřednictvím třídních učitelů a internetu
- nabídka propagačních materiálů o nebezpečí užívání drog a dalších sociálně patologických jevech
- seznámení zák. zástupců s postupem školy v případě problémů žáků s drogami, na třídních schůzkách hovořit o nebezpečí drog, zejména u starších žáků
- informování zák. zástupců o preventivních aktivitách školy na stránkách <https://ne-kybesikane.webnode.cz> <https://primarni-prevence.webnode.cz>
- jsou k dispozici doporučené materiály pro zákonné zástupce drogách. "Jak poznám, že moje dítě bere alkohol nebo drogy?"
- doporučení rodičům, jejichž dítě má problémy s návykovými látkami

Cíle:

Žáci by před opuštěním ZŠ měli znát a umět:

- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organizmus
- orientovat se v problematice závislosti
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
- zvládat základní sociální dovednosti
- rozumět pojmu šikana, vědět, jak se zachovat v případě šikany
- chápat pojem kyberšikana, znát rizika užívání internetu a sociálních sítí
- zorientovat se v problematice poruch příjmu potravy a sebepoškozování

5. Nadstavbové aktivity v rámci školy

5.1. Školní parlament

Pravidelná setkávání zástupců 3. - 9. tříd pod vedením výchovné poradkyně a metodika prevence. Děti zde prezentují zájmy tříd, nové nápady a návrhy, ale i kritické připomínky. Zamýšlí se nad školou, jejím fungováním, nad potřebami žáků a možnostmi změn. Samostatně a tvořivě realizují aktivity pro žáky a spolupracují s vedením školy. Těmito aktivitami se učí formulovat svoje myšlenky, vyjadřovat svoje názory a naslouchat druhým, diskutovat o problémech. Jsou vedeni k přijetí základních demokratických principů. Podílí se na podpoře zdravého klimatu ve třídách a včasné informují o případných problémech. Svojí aktivitou působí nejenom na škole, ale i mimo ni.

5.2. Projekt pro předškoláky: „Pohádkové učení“

Pravidelná setkávání budoucích prvňáčků a jejich zákonných zástupců. Cílem je hravou formou zmírnit přechod mezi mateřskou a základní školou, seznámit se s prostředím školy, budoucí paní učitelkou, nastartovat edukační proces, hravou formou děti naučit základním dovednostem pro úspěšný nástup do školy a navázat aktivní spolupráci s rodiči. O projekt se starají budoucí třídní učitelé prvních tříd. Je prezentován formou čtyř setkání, která probíhají před řádným zápisem do 1.tříd. Budoucí žáci projdou čtyřmi pohádkovými příběhy, které navodí pocit bezpečí a sounáležitosti s budoucím školním prostředím.

5.3. Diagnostika žáků prvních tříd

Do koncepce včasného vyhledávání žáků s rizikem selhávání ve vzdělávání a následného rizikového chování byla zařazena diagnostika rizik poruch čtení a psaní. Diagnostiky se účastní pouze děti prvních ročníků a to ti, kde dají rodiče svůj informovaný souhlas s touto aktivitou. Následuje setkání rodičů se školní psychologkou a pedagogem, kde budou doporučeny možnosti reedukace a dalších aktivit. Aktivitu realizuje a zodpovědnost nese ŠPP. Podobným způsobem jsou vyhledávání i žáci talentovaní.

5.4. Výjezdové aktivity školy

Adaptační pobytové akce šestých ročníků, lyžařský kurz pro přihlášené žáky ze 7. tříd, školy v přírodě, školní výlety. Výjezdové aktivity školy mají své primární cíle (seznámení nových kolektivů, zvládnutí základů sjezdového lyžování atd. - LVK), ale zároveň neméně důležité cíle sekundární, které naplňují také koncepci prevence naší školy. Jsou to zejména rozvoj přátelských vztahů a týmové spolupráce, prohloubení návyků zdravého životního stylu, samostatnost, prohloubení sebepoznání a sebedůvěry, rozvoj sociálních dovedností, posilování třídní koheze a vytváření funkčního vztahu mezi pedagogem a žáky.

5.5. Spolupráce se zákonnými zástupci

Stále hledáme nové cesty, jak navázat užší kontakt se zák. zástupci, jak vzbudit jejich zájem o problémy svých dětí a získávání poznatků především v oblasti komunikace a výchovného působení.

Rodiče jsou o dění informováni především těmito způsoby:

- třídní schůzky
- den otevřených dveří
- konzultační hodiny
- internetové stránky školy
- informační nástěnky
- elektronická ŽK a informační portál Bakalář
- pravidelné konzultační hodiny pracovníků ŠPP

6. Potírání nomofobie a netolismu

V rámci tohoto projektu se v letošním roce zaměřujeme na potírání závislosti vzniklých při používání mobilních zařízení a vytváříme podmínky, jak docílit jejich úplného zákazu. Problematika však naráží na řadu právních i odborných úskalí a je v tomto čase intenzivně projednávána se zákonnými zástupci i Radou školy. Prvním krokem se stal školní průzkum mezi žáky i jejich rodiči a na to navazující první "Den bez mobilů". Cílem bude úplný zákaz používání mobilních telefonů mimo dohled učitele, kdy se bere jako výuková pomůcka.

7. GDPR a bezpečnost

V rámci ochrany osobních údajů byla podniknuta veškerá opatření, která odpovídají standardům GDPR a která jsou pravidelně konzultována s daným přidělcem.

8. Kontakty a odkazy

Metodik primární prevence pro 1. stupeň:

Mgr. Jana Kratochvílová

tel.: 581 275 911

kratochvilova@zstravnik.cz

Metodik primární prevence pro 2. stupeň:

Mgr. Martin Škrobálek

tel: 581 275 911

skrobalek@zstravnik.cz

Mgr. Kateřina Riedlová

tel: 581 275 911

skrobalek@zstravnik.cz

pro žáky - pondělí od 8:00 do 13:30

pro rodiče- čtvrtek od 14:30 do 15:30 po telefonické domluvě

www.zstravnik.cz

<https://primarni-prevence.webnode.cz>

<https://ne-kybesikane.webnode.cz>

<https://www.prerov.eu/cs/magistrat/socialni-oblast-a-skolstvi/rodina-deti-a-mladez/organ-socialne-pravni-ochrany-deti-ospod.html>

www.mpprerov.cz

<http://ppp-olomouc.cz/ppp/ppp-prerov/>

8. Přílohy

Příloha č.1

Časový harmonogram PPP

ZŠ Trávník								
	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Městská policie	12/22		12/22		12/22			12/22
PPP		10/22						
OSPOD – kurátorky							4/23	
Policie ČR						2/23		
OSPOD				5/23				

Příloha č.2

KONTAKTY NA ČLENY PREVENTIVNÍ SKUPINY pro rok 2018/2019

Statutární město Přerov, MMPr, OSPOD-kurátorky pro děti a mládež	telefonní kontakt	e-mail
Bc. Vlasta Janů	581 268 780, 739 242 966	vlasta.janu@prerov.eu
Mgr. Veronika Zaoralová	581 268 783, 606 640 936	veronika.zaoralova@prerov.eu
Mgr. Romana Vavřiková	581 268 777, 603 196 328	romana.vavrikova@prerov.eu
Mgr. Marcela Štrbářová	581 268 782, 739 242 967	marcela.strbanova@prerov.eu

Pedagogicko-psychologická poradna	telefonní kontakt	e-mail
Mgr. Irena Oršulíková	581 217 760	orsulikova@ppp-prerov.cz

Policie ČR	telefonní kontakt	e-mail
Mgr. Miluše Zajícová	974 778 207	miluse.zajicova@pcr.cz
	726 425 523	

Městská policie Přerov	telefonní kontakt	e-mail
Lenka Skodová	604 227 787	lenka.skodova@prerov.eu
Pavel Vojtásek	604 227 787	pavel.vojtasek@prerov.eu
		prevence@prerov.eu

Statutární město Přerov, MMPr, OSPOD	telefonní kontakt	e-mail
Bc. Daniela Barošová	581 268 199, 739 482 966	daniela.barosova@prerov.eu
Mgr. Alena Skácelová	581 268 786, 721 657 213	alena.skacelova@prerov.eu
Renata Plichotová	581 268 778, 606 640 939	renata.plichotova@prerov.eu
Bc. Lenka Kroutilová	581 268 520, 739 482 964	lenka.krutilova@prerov.eu
Mgr. Simona Slováková	581 268 642, 601 325 498	simona.slovakova@prerov.eu

Příloha č.3

Krizový plán pro řešení případů problémového chování žáků a patologických jevů ve škole

(strategie postupu řešení v případě zjištění rizikového chování)

Zpracoval: Mgr. Mgr. Martin Škrobálek, Školní metodik prevence

Základní strategií školy je předcházení a prevence problémového chování žáků, intenzivní sledování chování a jednání žáků, budování pozitivního klimatu ve škole, důraz na komunikaci se žáky, rodiči a veřejností.

Seznam popsanych případů specifických poruch:

- **žák požívá alkohol v prostorách školy nebo na školních akcích**
- **podezření, na užívání psychotropních a návykových látek**
- **zachycení látky, o které se domníváte, že je návyková**
- **máme podezření, že někdo ze žáků nosí do školy návykové látky a je jejím distributorem**
- **žák má neomluvenou absenci**
- **opakovaná neomluvená absence (1 až 3 dny)**
- **počáteční šikana**
- **pokročilá šikana s neobvyklou formou**
- **Policie ČR ve škole**
- **„výslech“ ve škole**
- **kyberšikana**
- **podezření na poruchy příjmu potravy**
- **krádeže**
- **sebepoškozování**

Jednotlivé postupy u specifických poruch chování

Případ:

Žák kouří v prostorách školy nebo na školních akcích

Žák je přistižen poprvé:

- je nutné informovat TU a ten:
- provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
- provede o události zápis
- kopii zápisu předá VP nebo ŠMP
- udělí (navrhne) kázeňské opatření v souladu s vnitřními předpisy školy
- informuje prokazatelným způsobem zákonné zástupce žáka (doporučený dopis, schůzka)

Žák je přistižen opakovaně:

- je nutné informovat TU a ten:
- informuje VP nebo ŠMP
- provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
- provede krátký zápis s důrazem na recidivu daného chování
- kopii zápisu předá VP nebo ŠMP.
- TU - informuje prokazatelným způsobem zákonné zástupce žáka (doporučený dopis, schůzka)
- udělí (navrhne) kázeňské opatření v souladu s vnitřními předpisy školy, toto opatření je akcelerováno vzhledem k recidivě daného chování

Případ:

Žák požívá alkohol v prostorách školy nebo na školních akcích

Je v první řadě nutné:

- zabránit další konzumaci alkoholu
- alkohol je nutné žákovi odebrat a uložit na bezpečné místo s krátkým identifikačním zápisem
- informovat TU, VP nebo ŠMP a vedení školy
- dle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností vyhodnotit, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí nebo zdravotní problémy
- pokud je ohroženo zdraví nebo život žáka, je nutné zajistit lékařskou pomoc
- nehrozí-li akutní nebezpečí, je nutno sepsat o události stručný záznam s vyjádřením žáka
- škola (TU, vedení školy, ŠMP) vyrozumí ihned zákonného zástupce žáka a vyzve jej, aby si žáka neprodleně vyzvednul z vyučování
- pokud tento není dostupný, vyrozumí škola (TU, vedení školy, ŠMP) orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů
- pokud se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD
- z požíváním alkoholu ve škole vyvodí TU sankce v souladu s vnitřním předpisem školy
- za nevhodné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů

V případě podezření na intoxikaci žáka můžete provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno výše. Vždy je o události sepsán stručný záznam s vyjádřením žáka. Podobným způsobem je řešena situace i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Případ:

Podezření, na užívání psychotropních a návykových látek

TU informuje VP a ŠMP

- provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
- provede o události zápis
- kopii zápisu předá VP nebo ŠMP
- zajistí další šetření
- informuje zákonné zástupce žáka
- společně se dohodnou na dalším postupu a provedou zápis pohovoru s rodiči
- informuje vedení školy
- pokud zákonní zástupci žáka nespolupracují, oznámí ŠMP tuto skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí

Případ:

Zachycení látky, o které se domníváte, že je návyková

Je nutné:

- zajistit látku
- požádat žáka, u kterého byla látka nalezena, aby ji dal do určeného obalu a zařídit, aby u zajišťování podezřelé látky byli minimálně tři osoby a nebylo s látkou nijak manipulováno
- sepsat protokol (kdo objevil podezřelou látku, kdy, kde, u koho, vzhled látky)
- nechat podepsat protokol třemi zúčastněnými osobami (jestliže ten, u koho byla látka objevena nebo ten, který látku odevzdal, odmítnou záznam podepsat, uvedeme do kolonky pro jejich podpis, že toto s plným vědomím odmítli)
- odnést obálku s látkou a protokol ŠMP vedení školy a podat podrobnou zprávu
- vedení školy ŘŠ, ZŘŠ neprodleně kontaktují Policii ČR, která zařídí laboratorní identifikaci látky
- TU informuje zákonné zástupce a jedná-li se o návykovou látku, navrhne kázeňské opatření v souladu s vnitřním řádem školy

Případ:

Máme podezření, že někdo ze žáků nosí do školy návykové látky a je jejím distributorem

Je nutné:

- informovat vedení školy ŘŠ, ZŘŠ, VP, ŠMP
- ŘŠ, ZŘŠ- oznámí věc Policii ČR - může se jednat o trestný čin
- TU - oznámí skutečnost zákonným zástupcům žáka
- bude-li se jednat o trestný čin, TU podá návrh na udělení kázeňského opatření v souladu s vnitřními předpisy školy
- nebude-li se jednat o trestný čin (žák má u sebe jen menší množství látky, určené jen pro vlastní spotřebu), ŠMP provede šetření a zápis

Případ:

Žák má neomluvenou absenci

Krátkodobá neomluvená absence (od 1 do 3 dnů)

TU:

- vyzve zákonného zástupce žáka k neprodlenému omluvení
- upozorní zákonné zástupce žáka na povinnost stanovenou zákonem
- (§ 22, odst. 3, zákon č. 561/2004 Sb. – „zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení“; § 22, odst. 1 zákon č. 561/2004 Sb. „žáci a studenti jsou povinni řádně docházet do školy a školského zařízení a řádně se vzdělávat“),
- seznámí zákonné zástupce žáka s možnými důsledky nebo zletilého žáka v případě nárůstu neomluvené absence
- dohodnou se společně na dalším postupu

Případ:

Opakovaná neomluvená absence (1 až 3 dny)

TU:

- informuje vedení školy ŘŠ, ZŘŠ, VP, ŠMP
- upozorní prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce žáka
- dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- provede zápis z pohovoru a kopii předá zákonnému zástupci a ŠMP
- udělí (navrhne) kázeňské opatření v souladu s vnitřními předpisy školy
- navrhne dle množství zameškaných hodin potrestání dle vnitřních směrnic školy a prostřednictvím VP, ŠMP informuje orgány sociálně - právní ochrany dítěte

Případ:

Podezření na šikanu

Je nutné:

- provést odhad závažnosti
- informovat vedení školy ŘŠ, ZŘŠ, VP, ŠMP
- v případě, že existuje důvodné podezření na trestný čin (jako je např. vydírání, vyhrožování, krádež), je nutné se obrátit na Policii ČR. Pokročilá stádia by měli řešit pouze specialisté na problematiku školního násilí a šikanování ve spolupráci se školou.

Počáteční šikana

Je nutné:

- ihned informovat TU, VP a ŠMP
- TU ve spolupráci s ŠMP zajistí další šetření
- rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů)
- zajištění ochrany obětem
- rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
- u všech rozhovorů provede TU příp. ŠMP zápis a uloží do agendy ŠMP
- výsledcích šetření informuje vedení školy ŘŠ, ZŘŠ, popř. OSPOD
- pozve zákonné zástupce agresora do školy k pohovoru s VK (§7 zákona č. 359/1999 Sb.)
- dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- vše datovat a zaznamenat s časem

Poznámka:

Je třeba zjistit: kdo je oběť, kdo je agresor, kdy a kde k šikaně dochází, jakou formou, jak dlouho a často trvá, proč oběti ubližovali, jaká opatření si navrhují a proč.

Možnosti školy:

- odstupňování kázeňských opatření, forma postihu při dalším porušení školního řádu, doporučení odborné pomoci v PPP, informování OSPOD, doporučit zákonným zástupcům umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, informovat Policii ČR
- převedení žáka do jiné třídy, doporučení odborné pomoci v PPP, zvýšení monitoringu chování, intervenční
- programy na zlepšování sociálních vztahů ve třídě

Pokročilá šikana s neobvyklou formou

Např: výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, vyžaduje následující postup:

- překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- pokračující pomoc a podpora oběti
- nahlášení policii - Policie ČR, Městská Policie
- vlastní vyšetřování

Policie ČR ve škole

Po vstupu do školy se musí policista ohlásit u RŠ nebo jeho zástupce, musí se prokázat služebním průkazem, odznakem služby kriminální policie, stejnokrojem s identifikačním číslem. Musí jasně sdělit důvod návštěvy, co od nás potřebuje a na jakém základě. V případě pochybnosti o totožnosti policisty je nutné ověřit informaci na jeho pracovišti.

„Výslech“ ve škole

TU informuje zákonné zástupce žáka, pokud tak již neučinila Policie ČR (má stejnou povinnost).

Poznámka: V případech, kdy by mohlo být takovým oznámením mařeno další vyšetřování a po předchozí dohodě s odpovědným pracovníkem policie, vyrozumí škola zákonné zástupce bezprostředně po souhlasu policie. Sdělení v nevhodnou dobu by mohlo v některých případech ohrozit i bezpečnost dítěte (např. týrání nebo zneužívání v rodině, podpora trestné činnosti v rodině apod. Škola na žádost policie poskytne ve škole vhodnou místnost pro výslech.

Poznámka:

U žáků mladších 15 let je přítomnost třetí osoby nezbytná. U žáků starších 15 let není přítomnost třetí osoby nutná (záleží však na požadavku policie, povinnost

vykonávat nad žákem dohled nám trvá, takže pokud chceme být u rozhovoru, tak by nám to měla policie umožnit). U žáků starších 18 let nikdo dohlížet nemusí.

Kyberšikana

- ihned informovat TU, VP a ŠMP
- pokud možno zjistit, od koho jsou útoky (zjistit pachatele, odkud pachatel získal kontakt)
- pokud se pachatel odhalí, uložit mu výchovná opatření, které jsou v souladu s vnitřními předpisy školy
- projevy zaznamenávat
- informovat policii
- zaznamenávat každou jednotlivou událost, bude-li obtěžování pokračovat
- usilovat o získání důkazů, které mohou vést k zahájení případného trestního stíhání
- možnost se obrátit i na pracovníka prevence kyberšikany ve škole
- zajistit případnou pomoc psychologa

Podezření na poruchy příjmu potravy

Léčba poruch příjmu potravy bývá náročná a s nejistým výsledkem. Jako u všech problémů těla i duše také v tomto případě je nejlepší těmto poruchám předcházet. Problémy poruch příjmu potravy (dále PPP) můžeme shrnout do těchto tří bodů:

- manipulativní zacházení s jídlem
- problémy kontroly a sebekontroly
- problematický vztah k vlastní osobě

Co z toho vyplývá pro prevenci:

Rodina: (doporučení psychologa)

Odměna a trest pomocí jídla by neměla být příliš častá, jsou i jiné způsoby odměňování a trestání. Namísto toho by měla být důležitá jiná funkce jídla - společné

stolování může být příjemně prožitým časem pro celou rodinu. Dítě by se nemělo nutit za každou cenu vše sníst. Pokud toho sní málo, nemělo by mít možnost dojídat se pak sladkostmi, čímž dítě zjistí jednoduchou věc - když se pořádně nenají, bude mít hlad.

Jídlo je od útlého dětství zdrojem uspokojení jedné ze základních potřeb. Také je to způsob, jak si navozovat příjemné pocity, a má i komunikační a společenský charakter. V neposlední řadě může být příčinou úzkosti. Porucha příjmu potravy (porucha stravování) popisuje patologické zacházení s jídlem, ale také patologické přemýšlení o jídle a negativní pocity s jídlem spojené. U všech forem této nemoci je společný strach z tloušťky, nerealistické vnímání vlastní postavy (porucha vnímání tělesného schématu) a samozřejmě patologické manipulování s jídlem.

V praxi je nejznámější mentální anorexie (strach z jídla a odmítání jídla s cílem dosáhnout co největší štíhlosti), mentální bulimie (omezování se v jídle se střídá se záchvaty obrovského přejídání se s následným zvracením a výčitekami) a psychogenní přejídání (prejídání se při emočních podnětech a s tím související nadváha).

Škola:

Spojit se se zákonnými zástupci a řešit stravování ve škole, případně vyhledat pomoc u odborného lékaře nebo psychologa.

Léčba poruch příjmu potravy

Poruchy příjmu potravy jsou problémem péče specializovaného klinického psychologa, psychiatra či psychoterapeuta (zaměřeného na léčbu těchto poruch). Na uzdravování se ale často podílejí i další odborníci – pediatr pro první posouzení problému a indikaci dalších vyšetření; gynekolog zejména kvůli hormonální nerovnováze a ztrátě menstruace; internista; nutriční terapeut; dietolog či obezitolog kvůli podvýživě či obezitě ohrožující život.

Z výše popsaného vyplývá, že pokud mají rodiče podezření, že s jejich dítětem je ohledně jídla něco v nepořádku, měli by se bez zbytečného prodlení obrátit na pediatra, případně se objednat na konzultaci přímo k dětskému psychiatrovi či psychologovi, který se těmito problémy zabývá.

Pokud takové podezření pojme škola, je prvním krokem k hledání řešení konzultace s rodinou. Jestliže jsou problémy dítěte s jídlem zjevné a rodiče se k tomu stavějí odmítavě, hrozí jim postih za zanedbávání péče o nezletilé dítě.

Případ:

Krádeže

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován. Drobné krádeže se vyskytují ve všech školách a všech stupních vzdělávací soustavy. Stejně jako v předchozím případě, jsou důvody tohoto chování různé a pro vypořádání se s daným jevem je nutné se jimi vždy v konkrétním případě zabývat.

Předmětem krádeže bývá de facto cokoliv, co někdo může potřebovat. Hmotná škoda není vždy rozhodující, protože pro majitele mají některé předměty osobní a emocionální hodnotu. V případě krádeže není rozhodujícím situačním faktorem čas, jako v případě vandalismu, ale příležitost. Většinou se kradou věci volně položené a nezabezpečené. Čím menší předmět je a cennější nebo zajímavější, tím je pro zloděje lákavější.

Je nutné:

- informovat vedení školy ŘŠ, ZŘŠ, VP, ŠMP
- TU - oznámí skutečnost zákonným zástupcům žáka
- bude-li se jednat o trestný čin, TU podá návrh na udělení kázeňského opatření v souladu s vnitřními předpisy školy
- nebude-li se jednat o trestný čin ŠMP provede šetření a zápis

Doporučený postup

- Informaci, že krádež je hanebný čin a současně protiprávní jednání, sděľujte žákyním a žákům od počátku
- jejich docházky do školy
- každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě by má možnost pohovořit si o svém jednání
- TU zjišťuje přesné příčiny, některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným z koho má strach). Někdy se může jednat i o formu kompulzivního chování, kterou je nutné řešit v rámci odborné péče

- s náhradou způsobené škody postupujeme jako u vandalismu
- preferujeme nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem - trvejte na tom, aby zloděj věc vrátil přímo
- poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci
- zákonné zástupce zloděje vyrozumívejte vždy až poté, kdy budete přesně znát příčiny, které dítě k takovému chování vedly a to zejména v případě menších dětí
- ŘŠ vyrozumí Policii ČR a oznámí podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu
- majetkové povahy
- o krádeži a jejím šetření proveďte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti:

kdo – kdy – kde – jak – proč

Pozor - škoda většího rozsahu (škoda větší dle trestního zákoníku je 50.000,- Kč, škoda velkého rozsahu dle trestního zákoníku je 5.000.000,- Kč , viz. § 138) škoda nikoli nepatrná 5000,- Kč je hranice pro trestný čin. V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč (a je to bez použití násilí – překonání překážky, není to vloupání) jedná se o přestupek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění. Škoda na odcizené věci od 5000,- Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 5.000,-Kč, ale bylo použito násilí – vypáčená skříňka, šatna, šuplík...nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci – loupež, jedná se vždy o trestný čin.

Kdy hlásit rodičům?

Rodičům poškozeného vždy ihned, rodičům zloděje rovněž vždy, nicméně mělo by tomu předcházet precizní zjištění příčin. Celá řada dětí krade proto, že je někdo krást poslal a oni z něj mají strach. Není to sice o nic menší krádež, ale je to informace, kterou by rodič měl vědět také.

Kdy hlásit policii?

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné zcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci. Důležité upozornění - Škola a školské zařízení není orgán činný v trestním řízení, takže **nemůže nic vyšetřovat**. Pokusy o „vyšetřování“ ze strany školy, mohou nenapravitelně ovlivnit další vyšetřování Policie ČR.

Kdy hlásit OSPOD?

V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila kola, neměla žádný účinek.

Případ:

Sebepoškozování

TU informuje VP a ŠMP

- provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
- provede o události zápis
- kopii zápisu předá VP nebo ŠMP
- zajistí další šetření
- informuje zákonné zástupce žáka
- společně se dohodnou na dalším postupu a provedou zápis pohovoru s rodiči
- informuje vedení školy

Rozpoznání sebepoškozování

- nevysvětlené popáleniny, řezné rány, jizvy a jiné shluky stop na kůži, běžným místem sebepoškození bývají paže, zápěstí a předloktí nedominantní horní končetiny, ale stopy sebepoškozování se mohou vyskytnout prakticky na kterékoliv části těla
- ročnímu období nepřiměřené oblečení (dlouhé rukávy a dlouhé kalhoty v létě), potítka a jiné krytí zápěstí, vyhýbání se aktivitám, které vyžadují odhalení těla (plavání, tělocvična), obvazy a náplasti
- netypické osobní věci (žiletky a jiné pomůcky, použitelné k řezání či úderům)
- nárůst známek deprese či úzkosti
- neuvěřitelné nebo neúplné historiky jako odpověď na cílené dotazy

Doporučovaný postup:

Je nutné:

- posoudit aktuální riziko závažného sebepoškození a v případě jeho přítomnosti odeslat dítě, eventuálně i proti vůli rodičů, do spádového psychiatrického zařízení
- předat dítě školnímu psychologovi. Pokud škola nedisponuje školním psychologem, lze samozřejmě využít služeb psychologa pedagogicko-psychologické poradny.
- motivovat dítě a rodinu k návštěvě specialisty - krizové centrum, psychologická/psychiatrická ambulance
- zavést pravidlo, že žák může za učitelem přijít kdykoliv, když pocítuje nutkání poškodit se
- snaha okamžitě odstranit sebepoškozující chování

Kdy upozornit OSPOD a Policii ČR

- ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškozování, ale doprovodných problémů často sebepoškozování doprovázejících - šikany, sexuálního zneužívání, zanedbávání péče, týrání dítěte
- povinnosti hlášení podléhá navádění dětí k sebepoškození, sebevraždě
- kyberšikana
- v případě přímého rizika vážného zranění nebo smrti následkem sebepoškození je namístě okamžitá, i nedobrovolná hospitalizace na psychiatrii - při odmítání hospitalizace bývá nutná asistence

Přílohy Krizového plánu:

Veškerá dokumentace je přiložena na datovém úložišti ZŠ Přerov, Trávník 27, s jehož umístěním jsou pedagogové v síti propojeni. Název souboru **Dokumenty prevence**.

Linka pomoci pro metodiky prevence ve školství a pedagogické pracovníky
služba pro rodinu a školu, tedy pro učitele, vychovatele, žáky, studenty, rodiče

Linka 116 000 funguje NONSTOP a ZDARMA

